

گفت و گوی گزارشگر ویژه روزنامه زن با پروفیسور هوشنگ امیراحمدی صاحب نظر ایرانی خارج از کشور

گفت و گوی بین تمدنها بحثی نو یا دیرینه!

کاملیا انتخابی فرد - نیویورک

هدف گفت و گو فراگیری و حسن نیت و درک بهتر است و بالاخره این گفت و گو یک جنبه انسانی و توسعه جهانی دارد که باید مورد نظر باشد و آن کمک به صلح جهانی است

جدید است و برای این باروری ایرانیان نیاز به فراگیری از تمدنهای دیگر دارند. از این دیدگاه ایران باید گفت و گوی تمدنها را به آینه بردونه به گذشته و از این گفت و گو باید برای ایجاد یک پیش در مورد جایگاه ایران در بین ملت‌های دنیا کمک بگیرد. و چهارمین موضوع این است که گفت و گو معنی حل مشکلات بین دو طرف را نمی‌دهد. بین بگویی راحل کشند و هدف گفت و گو فراگیری و حسن نیت و درک بهتر است و بالاخره این گفت و گو یک جنبه انسانی و توسعه جهانی دارد که باید مورد نظر باشد و آن کمک به صلح جهانی است.

به نظر شما اصول این برقراری دیالوگ برابر بین تمدنها امکان پذیر است؟

جواب من به این سؤال منفی است. اما چند نکته مهم و تعیین کننده در این میان وجود دارد. برابری در گفت و گو معنی ندارد و این سنگینی به جهت نامتساوی سطح و موضوع گفت و گو دارد. در ارتباط دو مجموعه نابرابر، الزاماً سود کننده مجموعه قوی تر نیست و این سنگینی به جهت نامتساوی سطح و موضوع گفت و گو دارد. برای روشن شدن موضوع رابطه ایران و آمریکا را مثال می‌زنم، آمریکا امروز سبیل تمدن غرب است و یا حداقل خودش را اینطور می‌بیند و حتی نماینده غرب تاریخی او ایران از قرن‌ها پیش خود را نماینده شرق تاریخی می‌دیده و امروز نیز بشکلی در چارچوب جمهوری اسلامی می‌خواهد این نمایندگی را موضوع بیشتری در جهان مطرح کند. از این دیدگاه رابطه ایران و آمریکا فراتر از موضوعات اقتصادی و سیاسی پیش می‌رود و این رابطه باید در چارچوب معنی این گفت و گو بین ایران و آمریکا بر اینچنین چیست؟

بایدی است که باید با یک هدف مشخص روی موضوعات مشخص و در جهت منفی طرفین مطرح و ادامه پیدا کند و به مجموعه‌ای از گفت و گوها تبدیل شود. برای مثال بعضی موارد را می‌توان موضوع گفت و گو

گفت و گوی بین تمدنها، طرح نوین و تازه‌ای نیست. در سالهای گذشته بسیاری از نویسندگان غربی به بحث برخورد تمدنها پرداخته‌اند و گفت و گوی بین تمدنها در واقع پاسخی به ماهیت برخورد تمدنها بوده است. مطلب ذیل بربرگیرنده مباحثی در مورد گفت و گوی بین تمدنها و طرح اصلی آن است پروفیسور هوشنگ امیراحمدی، استاد دانشگاه راتکرز نیوجرسی صاحب نظر و کارشناس سیاسی خارج از کشور برای اولین بار در کشورمان طرح گفت و گوی بین تمدنها را به بحث و بررسی نشسته است در هفته‌های گذشته بخشی از این گفت و گو را ملاحظه کردید و در این شماره قسمت دیگری از این گفت و گو را بریزید دایم که از نظر نظرانی می‌گذرد.

واقع در دهه گذشته تعداد زیادی از نویسندگان غربی سعی کرده‌اند که از اسلام یک تهدید جدید سازند و بجای کمونیسم قرار دهند. بحث تهدید اسلامی بار ایدئولوژیکی وسیعی داشته و دارد و هائیکون از این نظر من گفت و گوی تمدنها ضروریست و معانی آن هم گفت و گو بین دولتها، ملتها و نهادهای مشخص درباره موضوعات مشخص اقتصادی-سیاسی فرهنگی و غیره است.

بحث گفت و گوی تمدنها چگونه مطرح شد و پدید آمدن این بحث چه تازده است که توسط آقای خاصی مطرح شده یا اینکه پیشینه داشته است.

ایران باید در چارچوب گفت و گوی بین تمدنها از سیاست عکس العملی بهره‌برد.
ایران باید فعال برخورد کرده و ابتکار عمل را بدست بگیرد

عکس العملی است به بحث برخورد تمدنها. بعد از پایان جنگ سرد، آمریکاییها خود و سیستم ارزشیشان را برنده اعلام کردند. تدفوق ریاسته اسناد تاریخ دانشگاه جورج تاونسون آمریکا با نوشتن مقاله‌ای با پایان ایدئولوژی حرف زد و اعلام کرد که بعد از شکست کمونیسم و سوسیالیسم و مارکسیسم، لیبرال دموکراسی غرب (آمریکاییزه) در دنیا برنده شده و از این پس تنها یک ایدئولوژی جهانی وجود دارد که همانا لیبرالیسم سیاسی و اقتصادی است و چون رقیبی ندارد جنگ ایدئولوژی دولتها و ملتها به پایان می‌رسد. این ایدئولوژی قبل از اینکه تأثیرش در بیرون خود بگذارد به فراموشی سپرده شد و ناگفته نماند که بحث نظم نوین جهانی خرج بوش رئیس جمهوری وقت آن زمان نیز بشکلی از همین بحث ایده گرفته بود.

بنا بر این، این بحث همیشه مطرح بوده و در واقع بشکل پدیده‌ای به تنوری برخورد تمدنها که سلومیل مایزگیون مطرح کرد، شکل گرفت. از دید ایشان تاریخ اخیر بشر از چهار مرحله جنگ شامل - جنگ ملتها (۱۸۰۰-۱۹۰۰) بعد از میلاد) جنگ ایدئولوژیها (دوران جنگ سرد) و بالاخره دوران جدید برخورد تمدنها گذشته است. یکی از مهمترین عواملی که تفرک برخورد تمدنها را پیش کشید، حرکت‌های رادیکالی ضد آمریکایی - اسرائیلی مسلمانان منطقه خاورمیانه بود. در

گفت و گوی بین تمدنها که بعد از انتخاب آقای خاصی به ریاست جمهوری، مطرح شده و موضوع بحث محافل ادبی، سیاسی، اجتماعی کشورمان قرار گرفته است هنوز برای مردم و بسیاری روشنفکران ماهیت کلی آن مشخص نشده است. در آن سوا زمان ملل متحد در استقبال از این طرح سال دو هزار و یک میلادی را سال گفت و گوی بین تمدنها اعلام کرده است.

در چنانچه که با شناخت هر چه تماثر به سوی صنعتی شدن و مدرنیته پیش می‌رود، گفت و گوی بین تمدنها مجاللی است برای این که انسانها به یکدیگر بپردازند و روابط بین دولتها و ملتها را مورد نقد و بررسی قرار دهند.

همانطور که می‌دانید این روزها در ایران، میحت گفت و گوی میان دولت محور بسیاری از برنامه‌های ملاقاتها قرار گرفته است. پیش کنفرانسنهای سال ۲۰۰۱ که به همین نام، اسم گذاری شده است، اردیبهشت ماه در ایتالیا آغاز خواهد شد. شما به عنوان یک کارشناس چه تعییری از این عبارت و برنامه‌های مربوط به آن دارید.

تعاریف متفاوتی از تمدن وجود دارد. اما در یک تعریف کلی شاید بتوان گفت که تمدن مجموعه ارزشهای فرهنگی یک ملت است که وجود عینی و ذهنی داشته باشد مثل زبان، تاریخ، مذهب و آداب و رسوم، هایشان و فرهنگ و تمدن در واقع مترادف می‌باشد. کارل مارکس از تمدن بعنوان مجموعه‌ای از ارزشها و دست آوردها که تنها در چارچوب نیروهای تولید و روابط اجتماعی مشخص مفهوم پیدا می‌کند، یاد می‌کند. مثال می‌آورم، سرمایه‌داری یک سیستم تمدنی است که دارای نیروهای تولید و روابط اجتماعی خاص خود است و با سیستم سوسیالیسم که آن هم نیروهای تولید و روابط اجتماعی خاص خود را دارد. تمدنها یک ایدئولوژی نهفته است و بر هر تمدنی یک نیروی خاص اجتماعی حاکم است. از نظر من، تعریف تمدن در دنیا برای امروز باید چیزی بین این دو مبحث باشد.

گفت و گو به معنی درک بیشتر ملتها است و گاهی ضرورت نیز دارد. اما چگونگی این گفت و گو و هدف نهایی آن باید دقیقاً مطالعه شود

یعنی شما تمدن را اصلی، و در یک دوره مشخص جامعه ارزیابی می‌کنید؟

تمدن مجموعه‌ای از دست آوردهای جمعی اجتماع است و باید در آن به سه نکته توجه کرد. اول اینکه تمدنها در داخل مرزهای مشخص و از سوی ملتها مینی و در یک دوره مشخص ساخته می‌شوند و بنا بر این بار عظیم ملی دارند. دوم اینکه هر مجموعه ارزش و دست آوردهای نمی‌توان تمدن تعریف کرد. این مجموعه وقتی به تمدن تبدیل می‌شود که ارزشها، روابط و دست آوردهایش به درجه‌ای از شکوفایی و بلوغ رسیده

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.